

686

Subsidieaanvraag Cultuurnota 2005 – 2008

Instelling:	HAL4	<small>theater - digitale media - verhuur</small>
Rechtspersoon:	stichting	
Jaar van oprichting:	1983	
Contactpersoon:	Evan van der Most / algemeen directeur	
Adres:	Watertorenweg 200 3063 HA Rotterdam t 010 412 60 31 f 010 453 18 17 info@hal4.nl www.hal4.nl / www.rotterdamslef.nl	

Gesubsidieerd in het kader van de Cultuurnota 2001 – 2004

Nee

Gegevens van de leden van bestuur en directie

Directie:

- 1 Most, G.E. van der; de heer; Rotterdam; algemeen directeur Hal 4
- 2 Blik, H.; de heer; Rotterdam; zakelijk directeur Hal 4

Bestuur:

- 1 Knol, M.A., mevrouw, Rotterdam, voorzitter
- 2 Steenbergen, G.J.P., de heer, Rotterdam, secretaris
- 3 Hietbrink, W.R., de heer, Rotterdam, penningmeester
- 4 Blokland, H., de heer, Rotterdam
- 5 Boekhoud, P., de heer, Barendrecht
- 6 Slot, B.M.J., mevrouw, Rotterdam
- 7 Pires, L., mevrouw, Rotterdam

Ondertekening

Plaats: Rotterdam
Datum: 28 november 2003
Naam: Evan van der Most
Functie: algemeen directeur
Handtekening:

Inhoudsopgave subsidieaanvraag cultuurnotaperiode 2005 – 2008

Rotterdams Lef

Beleidsplan Rotterdams Lef

1. Algemene informatie Rotterdams Lef
  - 1.1 - doelstelling: theater voor en door jongeren
  - 1.2 - op weg naar 2008...
  - 1.3 - unieke werkwijze
2. Terugblik
  - 2.1 - theatergroep en opleidingsplaats
  - 2.2 - artistieke groei
  - 2.3 - het aanbod: theater voor jongeren
  - 2.4 - positie in het culturele veld: lokaal, regionaal, nationaal en internationaal
  - 2.5 - tussenjaar 2004
3. Plannen en activiteiten 2005-2008
  - 3.1 - voorstellingen
  - 3.2 - school for urban talent
  - 3.3 - scriptontwikkeling
  - 3.4 - samenwerking onderwijs
  - 3.5 - professionalisering

Meerjarenbegroting en toelichting

Prestatieoverzicht

Afschrift actuele statuten

Afschrift actuele inschrijving Kamer van Koophandel

Gecontroleerde jaarrekening 2002

1 Rotterdams Lef: Theatergroep en Opleidingsplaats voor jonge theatermakers én nieuw theateraanbod voor jongeren

Rotterdams Lef is een groep waarbinnen jonge theatertalenten van diverse culturele afkomst zich in een professionele setting tot acteur of theatermaker kunnen ontwikkelen. Lef maakt jongerentheater met volwaardige voorstellingen op het gebied van multidisciplinair en intercultureel theater. Hiermee zorgt Lef voor aanwas van nieuwe acteurs en makers en zorgt voor 'verkleuring' van de podiumkunsten en de theateropleidingen.

Rotterdams Lef bestaat sinds 1998 en is één van de drie zelfstandige divisies van de organisatie Hal 4. Hal 4 is een centrum voor jongerencultuur met een eigen, recent verbouwd, theater, dat jongeren vanaf 14 jaar op een laagdrempelige manier in aanraking brengt met kunst en cultuur. Dat doet ze door het programmeren en produceren van jongerentheater en door jongeren deel te laten nemen aan workshops op het gebied van theater, beeldcultuur en digitale media. Hal 4 omvat drie afdelingen met ieder een eigen financiële structuur, begroting en administratie: de afdeling Theater, de afdeling Digitale Media en de afdeling Verhuur en Facilitair Beheer.

1.1 Doelstelling: Theater voor en door jongeren

Rotterdams Lef is één van de weinige theatergroepen in Nederland die zich met haar voorstellingen specifiek richt op jongeren vanaf VMBO niveau en op de leeftijdscategorie 14 tot 19 jaar. Hiermee voorziet zij in een grote behoefte van het onderwijs aan laagdrempelig cultureel aanbod en helpt zij scholen bij de invulling van hun cultuureducatieve programma's. De leerlingen zien de voorstelling op school of in een theater. Veelal komen ze samen met de klas in het kader van het vak Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV). Het aanbod van Rotterdams Lef bestaat uit twee onderdelen: de voorstelling en het theaterlespakket.

Rotterdams Lef weet jongeren met haar voorstellingen te boeien. De groep jonge spelers, het verhaal, de interculturele uitstraling, de (street)dance, rap, popmuziek, video, taal en kostuums nemen de jongeren mee in een theatrale belevenis. Ze reageren spontaan op wat ze zien en horen. Er wordt gelachen, gejoeld, afkeurend gereageerd en ze zijn muisstil als ze ontroerd worden.

Rotterdams Lef heeft per jaar acht à tien spelers. Ze maakt met deze groep twee producties per jaar: een reisvoorstelling (ruim 80 voorstellingen) en een Shortie. Het aantal jongeren dat een voorstelling van Lef bezoekt, is de laatste jaren gestegen van 4.000 tot 12.000 in 2002.

"Ik vond jullie voorstelling [What's going on] echt geweldig. Goede dans, goede zang, vooral het verhaal. Het beatboxen was ook heel leuk. En Moos... heeft wel iets weg van Justin Timberlake. (vooral zijn blokjesbuik..mmmm!!)"
[uit het website gastenboek]

1.2 Op weg naar 2008...

In 2000 heeft Lef stappen gezet om het artistieke niveau en de professionalisering te verhogen. Bureau Van Dijk, Van Soomeren en Partners heeft een onderzoek gedaan naar het intern en extern functioneren van Hal 4. Hun rapport "... naar een centrum voor jongerencultuur?" diende vervolgens als inhoudelijke basis voor het bedrijfsplan 2002 – 2004.

Belangrijkste maatregelen voor Lef die uit dat onderzoek naar voren kwamen, waren het instellen van een **artistieke raad**, het aanstellen van een **hoofd afdeling theater**, het opzetten van een **trainingstraject** voor de spelers en het **professionaliseren** van de financiële en productionele organisatie.

Om dit te kunnen realiseren werden en worden we ondersteund vanuit het Actieplan Cultuurbereik en het VSBfonds. Zij hebben geld beschikbaar gesteld voor de periode tot 2005. Daarnaast heeft het VSBfonds Dirk Noordman aangesteld als coach. Hij ondersteunt en adviseert de directie op weg naar de komende cultuurnota.

Inmiddels zijn vrijwel alle aanbevelingen uit het rapport gerealiseerd. De gevormde artistieke raad bestaat uit artistiek leider Jolanda Spoel, regisseur Sahr Ngaujah en schrijver/dramaturg Mark Walraven. Zij adviseren algemeen directeur Evan van der Most en het hoofd theater Tyrone van de Meer over het artistieke beleid. De professionalisering van de organisatie kwam tot uiting in het aanstellen van een company manager, het aantrekken van twee professionele theatertechnici en meer aandacht voor het personeelsbeleid. Op financieel gebied werd een controller aangesteld.

Met projectsubsidies heeft Rotterdams Lef kunnen groeien met als resultaten: bijzondere voorstellingen, een groter en enthousiast publiek en inspirerende ontmoetingen met binnen en buitenlandse collega's.

Om verder te groeien en te professionaliseren, vragen wij voor de komende cultuurplanperiode bij zowel OCenW als de Gemeente Rotterdam een bedrag aan van € 340.000.

Ons artistiek credo: *"We maken theater dat jongeren meeneemt in een nieuwe belevingswereld die ontroert, uitdaagt en grenzen doet vervagen. Theater dat multidisciplinair, intercultureel, actueel, dynamisch en jong is. Geen laagdrempelig theater, maar theater dat drempels verlaagt."*

1.3 Unieke werkwijze

De spelers (nu negen) vormen samen met de artistiek leider, de artistieke raad, het hoofd theater en de company manager de basis van Rotterdams Lef. Voor iedere voorstelling wordt een team van jonge, maar ervaren makers uitgenodigd – een regisseur, scriptschrijver, choreograaf, videokunstenaar, lichtontwerper, decorontwerper en één of meerdere muzikanten – afhankelijk van de specifieke aard van het project. Deze makers weten wat er leeft onder jongeren. Veelal hebben ze een achtergrond en interesseveld die nauw aansluit bij het urban karakter van de voorstelling.

Spelers

De spelers zijn tussen de 18 en 26 jaar, zijn van diverse culturele afkomst, hebben (nog) geen afgeronde theateropleiding en staan aan het begin van hun professionele theatercarrière. Ze hebben al wel voor ze bij Rotterdams Lef kwamen de nodige ervaring opgedaan met theater, dansen, zingen en/of musiceren. Een aantal heeft theatercursussen of een jaar theateropleiding gevolgd (Dansschool, SKVR, de Trap, Acteerstudio, vooropleiding Theaterschool, Its DNA). Vaak hebben ze ook modellen-, reclame- of televisiewerk gedaan.

Om bij Lef te komen moeten zij eerst **auditie** doen. Ze worden gescreend in wat ze al kunnen en er wordt met oefeningen getest wat hun potentie op andere terreinen zou kunnen zijn. Er wordt gestreefd naar een evenwicht tussen jongens en meisjes.

Rotterdams Lef zoekt actief naar nieuwe talenten. Talent dat wij vinden bij Rotjong, Young Stage en Rotterdams Wijktheater en via onze contacten met het ACTfestival, Dunya, Cosmic Theater, DNA, Artisjok 020, DOX en de MBO-theaterschool in Rotterdam. Jongeren die bij Lef worden aangenomen, krijgen de mogelijkheid zich verder te scholen en te verdiepen in het vak van multidisciplinair acteur. Naast het opdoen van kennis en ervaring

biedt Rotterdams Lef de spelers ook een plek om zich te presenteren aan het publiek en te laten zien wat ze in huis hebben.

Na één of twee jaar stappen zij over naar andere producenten en theateropleidingen. We zorgen voor een geleidelijk verloop van de groep. Tegen de tijd dat een speler gaat doorstromen, wordt er gezamenlijk gezocht naar een nieuwe werkplek. Gezelschappen en producenten worden benaderd met de vraag of zij interesse hebben in deze acteur en of hij auditie kan doen. Rotterdams Lef is daarmee voor spelers een **springplank** naar een professionele carrière.

Rotterdams Lef wil graag dat spelers doorstromen naar een HBO kunstvakopleiding. Een opleiding heeft als voordeel dat je in een veilige omgeving het vak kunt leren en dat het je kansen op betaald werk vergroot. Daarom worden spelers geïnformeerd over theateropleidingen, studiefinancieringsmogelijkheden en wijzen we ze open dagen. Ook brengen we de spelers in contact met oud-Leffers die nu op de theaterschool zitten, zodat zij een beeld krijgen van wat ze kunnen verwachten en wat ze zullen leren. Als een speler besluit om auditie te doen, worden ze daarin getraind zodat de kans op succes groter is. De meeste Leffers die auditie hebben gedaan zijn aangenomen.

Gezelschappen, castingbureaus en producenten staan te springen om jong talent. Voor hen is Rotterdams Lef een **kweekvijver**, een plek om talent op te sporen en in ontwikkeling te zien. Producenten als Het Waterhuis, Made in da Shade, Rotheater, Onafhankelijk Toneel, MAP, Cosmic Theater, DNA en Joop van den Ende Theaterproducties zijn altijd op zoek naar multiculturele en multidisciplinaire spelers. Rotterdams Lef zorgt er voor dat zij de ontwikkelingen bij Lef op de voet kunnen volgen en kennis kunnen maken met de spelers van Lef.

Een aantal oud-Leffers speelt nu bij een van deze gezelschappen of zijn te zien (geweest) in films, tv-series en tv-commercials.

2 Terugblik

2.1 Theatergroep en opleidingsplaats

Sinds 2000 besteden we binnen Rotterdams Lef aandacht aan scholing van de spelers. De behoefte aan uitgebreide workshops nam toe. In 2003 begonnen wij met de eerste stappen richting een structurele vorm van scholing, middels een eigen scholingstraject, gericht op verdieping en talentontwikkeling. Naast het spelen van voorstellingen volgen de spelers nu een traject dat bestaat uit workshops, trainingsweken, stages bij andere gezelschappen en Shorties (zie onder), waarin ze les krijgen in spel, dans, zang, dramaturgie en cultureel ondernemen.

Het blijkt dat door de voorstellingen, de trainingen, de Shorties en de stages de spelers groeien. Ze zijn geboeid, worden zelfverzekerder, stijgen in hun artistieke kwaliteiten en weten beter wat het vak inhoudt. Hierdoor wordt het voor hen ook makkelijker om door te stromen.

2.2 Artistieke groei

Het maken van volwaardige, nieuw ontwikkelde voorstellingen die putten uit de rijkdom en diversiteit van de hiphop- en jongerencultuur is voor ons een artistiek hoofddoel.

De groei die we hebben doorgemaakt is vooral te zien aan de manier van werken en de aard van de voorstellingen. De kwaliteit van het ensemble is sterk gestegen. Dit komt doordat het niveau van de auditanten hoger is. Meer mensen weten ons te vinden en zijn op de hoogte wanneer er audities zijn.

Door de artistieke groei van het ensemble is niet alleen het niveau van de gespeelde stukken toegenomen, maar is ook de aard en de werkwijze van de producties veranderd. Binnen wat de doelgroep aankan, zijn de stukken complexer en diepgaander geworden. Daarnaast vormt het niveau van de spelers geen belemmering meer om te werken met (bestaande) scripts. De spelers zijn nauw bij de ontwikkeling van een stuk betrokken. Zij spreken de taal van jongeren en weten hoe ze jongeren kunnen boeien. Samen met een professionele tekstschrijver gaan ze aan de slag; ze schrijven teksten, songs en raps.

Met de productie *What's going on* (2003) werkten we met een script dat voor het repetitieproces klaar was. Dit maakt een kwaliteitsverbetering op andere terreinen mogelijk, omdat de productie beter gepland kan worden. Daarnaast werken we ook met 'scriptontwikkeling op de vloer', waarbij spel en verhaal tegelijk ontwikkeld worden zodat het zo dicht mogelijk bij de spelers blijft. Met name bij de Shorties werken we volgens dit principe. Deze twee manieren van werken zullen we blijven afwisselen.

Om de artistieke groei een extra impuls te geven stellen we alle spelers in de gelegenheid eigen ideeën te ontwikkelen tot een voorstelling, de zogenaamde **Shortie**. Vaak zien we dat spelers die al langer bij de groep zijn of een theaterachtergrond hebben eerder met eigen ideeën komen. De ene speler heeft behoefte eigen ideeën vorm te geven, terwijl de ander liever speelt.

De spelers doen voorstellen voor een Shortie aan de artistieke raad. Deze becommentarieert de plannen en begeleidt de indieners bij de verdere ontwikkeling van het plan. Spelers kunnen ook gezamenlijk een plan inleveren. Voor het uitvoeren van hun plan kunnen spelers kiezen uit een pool van makers (voor regie of tekst), die wordt aangereikt door het artistieke team. Deze pool bestaat uit mensen die dicht bij Lef en het artistieke team staan en garandeert een kwaliteit- en stijlbeveiliging. In groepjes van twee of drie spelers worden ideeën ontwikkeld. De kleine productie die zo tot stand komt duurt maximaal een half uur. In een gezamenlijk programma worden twee Shorties gepresenteerd.

Op het punt van multidisciplinair theater hebben we sinds de samenwerking in 2001 met de Amerikaanse regisseur Freddie Hendricks (en theatergroep *Made in da Shade*) zang en video in de voorstellingen geïntegreerd. De voorstellingen zijn nu een combinatie van spel, dans, zang, muziek en video.

2.3 Het aanbod: Theater voor jongeren

Voor de meeste jongeren is een bezoek aan een voorstelling van Rotterdams Lef de eerste kennismaking met theater. Het maken van voorstellingen en educatieve projecten voor deze groep vergt een bijzondere aanpak. Aansluiten bij de belevingswereld van deze jongeren is voorwaarde. Het bieden van identificatiemogelijkheden en herkenning is ook belangrijk. Veel Marokkaanse en Turkse jongens en meisjes identificeren zich met de Marokkaanse acteur en de Egyptische actrice, terwijl Surinaamse en Antilliaanse jongeren zich meer met onze Caribische spelers identificeren.

Acteur Nas: "Na afloop van de voorstelling komen vaak Marokkaanse jongens en meisjes naar mij toe om te vragen of ik Marokkaans ben. Ze giechelen als ik ja zeg. Met bewondering kijken ze me aan en bedanken me als ze weglopen. Ik merk dat het hen goed doet."

Repertoire

Rotterdams Lef heeft zich vanaf het begin toegelegd op de ontwikkeling van nieuw Nederlands repertoire voor urban en multidisciplinair jongerentheater. Zo werkt Lef aan actueel, authentiek, interessant en speelbaar repertoire. De integratie van spel, dans, zang, muziek en video doorspekt met interculturele elementen is vanzelfsprekend. De voorstellingen spreken een eigen taal met een eigen ritme. Door met verschillende

regisseurs, choreografen, videokunstenaars en musici te werken ontwikkelen we deze taal verder en inspireren we anderen.

"Ik vond de voorstelling echt leuk vooral angel die was echt top en dat andere meisje die op een Marokkaan lijkt zo ik vond haar echt pas de bom"

Publiek: verleiden en begeleiden

Om leerlingen zo goed mogelijk op een voorstelling voor te bereiden hebben we educatieve activiteiten rond de voorstelling ontwikkeld die gebaseerd zijn op drie uitgangspunten: ontwikkelen vanuit het perspectief van de jongeren; jongeren leren van jongeren (peer-education) en het combineren van zien en doen: learning by doing: jongeren krijgen zo min mogelijk theorie vooraf en gaan gelijk aan de slag.

Op deze manier heeft Rotterdams Lef een **theaterlespakket** ontwikkeld. Dit pakket bestaat, naast het bijwonen van de voorstelling, uit een introductievideo, een lesbrief, een workshop dans, spel, rap en zang, het multimedialproject Backstage en de website. Het doel is jongeren op een aansprekende manier kennis te laten maken met de voorstelling en alles wat er bij het maken van een voorstelling komt kijken. Door hen aan te spreken op wat ze al wel kennen, leren ze hetgeen ze nog niet kennen.

De **peer educated workshops** worden direct na afloop van de voorstelling gegeven door de spelers. Leerlingen kunnen kiezen uit een workshop spel, dans, zang of rap. De workshops zijn een groot succes. Jongeren reageren erg enthousiast. Ze vinden het geweldig om iets te leren van de acteur die ze net op het toneel hebben gezien.

De rol van de **website** is steeds groter geworden. In 2002 hebben we de site vernieuwd. Jongeren kunnen er alles vinden over het gezelschap en de voorstellingen en ze kunnen hun reacties en vragen kwijt in het gastenboek. Ook staan er de digitale werkstukken op die gemaakt worden bij het project Backstage.

In de communicatie met het jonge publiek (flyers, affiches, stickers en direct mail) verwijzen we steeds naar de site. Het heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen, het aantal hits is meer dan verviervoudigd, van ruim 4.000 in 1998 naar ruim 17.000 in 2003. In het gastenboek komen per jaar een paar honderd reacties binnen. De functie van de site als verkoopinstrument is vergroot. Afnemers kunnen nu online boeken en vragen om informatie.

"Hey hey !!!! WazzzUP !

Met Mi Good ! Ik wou ff zegu Dat ik jullie COOLIÖELIE Vind :p en De workshops op het Thorbecke Lyceum ook leuk vond, en ik wou nog ff zegu dat ik de danseres die ons les gaf helemaal top vind. LaterZZzzz POSSE!!"

Bereik

Het aantal voorstellingen dat we geven is flink uitgebreid. Dit komt doordat Lef bekender wordt en we betere marketinginspanningen hebben gepleegd. Steeds meer scholen en theaters boeken voorstellingen en in tegenstelling tot vroeger wordt er steeds vaker geboekt voor de voorstelling in première is gegaan. Onze voorstellingen zijn nu in heel Nederland te zien. Het grootste deel van onze marketing is gericht op intermediairs (onderwijsinstellingen, centra voor culturele vorming en theaters). Zij worden goed op de hoogte gehouden over alle ontwikkelingen en ontvangen uitnodigingen. De verkoop van onze voorstellingen doen we zelf; we hebben een zeer goed en uitgebreid netwerk. Naast scholen spelen we steeds meer in theaters. De voorstellingen hebben technische randvoorwaarden waarover theaters doorgaans beschikken. Daarnaast willen we de jonge kijkers erg graag met ons in het theater meenemen. Daar zien zij de voorstellingen op hun best en ervaren ze de sfeer van het theater. De kans wordt hierdoor groter dat zij een volgende keer zelfstandig besluiten een theater te bezoeken.

Scholen en centra voor kunstzinnige vorming in Nederland weten hun weg naar Lef steeds beter te vinden. Zeventig procent van alle voorstellingen die Lef speelt zijn schoolvoorstellingen. Lef is een belangrijke aanbieder van CKV-aanbod. In 2002 was Hal 4 met Rotterdams Lef één van de grootste CKV-voucherverzilveraars van het land, en in Rotterdam zelfs **nummer één**. Voor steeds meer scholen is Rotterdams Lef een vast onderdeel van hun cultuurprogramma geworden; het theaterpakket vindt dan ook goed aftrek.

2.4 Positie in het culturele veld: lokaal, regionaal, nationaal en internationaal

Relatie met andere instellingen

Rotterdams Lef werkt lokaal en regionaal samen met de volgende organisaties:

Met **Made in da Shade** voelen we ons erg verwant. Dit komt door hun onderwerpen en hun interdisciplinaire werkwijze. We wisselen regelmatig kennis en ervaring uit en ontwikkelen gezamenlijke projecten, zoals het project Transatlanta in 2001. Een ander resultaat van de samenwerking is het gebruik van video in de voorstellingen van Lef. Made in da Shade volgt de ontwikkeling van de spelers op de voet.

MAP en **Het Waterhuis** zijn groepen waar spelers van Lef naar doorstromen. Zij staan met beide benen in de grote stad en kijken daarbij ook over landsgrenzen heen. **Cosmic Theater** is een vaste presentatieplek voor Rotterdams Lef evenals het **ACTfestival** dat zich sterk maakt voor de ontwikkeling van jong talent. Naast voorstellingen werken de spelers van Lef mee aan promotieactiviteiten van ACT. Ieder jaar stromen er spelers van **Rotjong** door naar Rotterdams Lef. De beide gezelschappen zijn erg betrokken bij elkaar en voeren gesprekken over de wijze waarop jong talent ontwikkeld moet worden.

De **Phenix Foundation** ondersteunt Rotterdams Lef financieel en beleidsmatig bij talentontwikkeling. Rotterdams Lef informeert de Phenix Foundation over haar ervaring met de ontwikkeling van jong talent.

Met de afdeling popmuziek van de Hogeschool voor Muziek en Dans is een structureel samenwerkingsverband aangegaan om studenten als muzikant of arrangeur bij voorstellingen in het artistiek team op te nemen.

Rotterdams Lef participeert samen met het **Rotheater**, **Theater Zuidplein**, **Jeugdtheater Hofplein**, **Lantaren/Venster**, **Rotterdamse Schouwburg** en **Onafhankelijk toneel** in het educatie-overleg. Dit overlegorgaan organiseert jaarlijks de Rotterdamse 'Theateradviesdag' voor docenten van het voortgezet onderwijs. Daarnaast wisselen zij met grote regelmaat kennis en ervaring uit op het gebied van theatereducatie.

Het project Backstage is een gezamenlijk project met **Digital Playground**. Jongeren maken een digitale impressie van een voorstelling en bewerken dat tot een website met bewegend beeld en geluid.

Op verzoek van theaters organiseert Rotterdams Lef na afloop van haar voorstellingen in samenwerking met de Rotterdamse hiphoporganisatie **Straight Up** afterparties met dj's en diverse acts.

Peer educated workshops

Per jaar worden door de acteurs van Lef circa 60 workshop gegeven aan de jongeren na afloop van een voorstelling workshops, op het gebied van spel, dans, zang of rap. Hierin worden de spelers tijdens het trainingstraject geschoold.

Internationalisering

Instellingen in België, Suriname en Aruba hebben interesse voor de voorstellingen van Lef. In 2000 heeft Lef een tournee gegeven op Aruba en in 2002 in Suriname. Sinds 2003 spelen we ook voorstellingen in België. In Amsterdam namen we in 2002 deel aan het European Urban Theatre Festival.

The Freddie Hendricks Youth Ensemble of Atlanta (YEA) is onze Amerikaanse partner. Het gezelschap en haar artistiek leider Freddie Hendricks vormen met hun werkwijze en visie op theater een grote inspiratiebron voor Rotterdams Lef. Er vindt dan ook regelmatig een uitwisseling plaats: spelers van Lef zijn in Atlanta geweest en hebben meegespeeld in producties van YEA. Hendricks en oud-leerling Sahr Ngaujah zijn inmiddels vaste regisseur van Rotterdams Lef geworden. Met Freddie Hendricks zijn de voorstellingen Transatlanta, Rotterdam Nu & Dan en What's going on gerealiseerd, met Ngaujah Seven Sins en de Shortie Overbelast.

2.5 Tussenjaar 2004

In het komend jaar brengt Lef haar eerste locatieproject uit. Als aftrap voor een structurele activiteit wordt onder de titel 'Paradiso Sueñado' dit project gemaakt. Het is een voorstelling over afscheid nemen, dromen en verlangen naar iets nieuws en het gras van de buurman dat altijd groener lijkt. De stad Rotterdam, vertrek- én pleisterplaats voor vele mensen uit vele culturen, staat daarbij symbool voor het verlangen naar een andere wereld. In het najaar van 2004 wordt een Shortie gemaakt. Tevens wordt er in 2004 een stevig vervolg gegeven aan de pilot van het scholingstraject. Hiervoor is subsidie aangevraagd bij de VandenEnde Foundation, de Phenix foundation en FAPK.

3 Plannen en activiteiten 2005 – 2008

3.1 Voorstellingen

Reisvoorstellingen

De trilogie **Geloof, Hoop en Liefde** wordt voor de komende jaren als thema genomen voor de reisvoorstellingen. Deze drie-eenheid die het leven zin geeft, is in haar uitwerking niet altijd zo zinvol. De voorstelling over Geloof zal gaan over de polarisatie waar religie vaak toe leidt. Er raast op dit moment een storm door het land. Geloof is iets wat enorm speelt. Welke religie hang je aan? Die vraag gaat zo ver dat het lijkt alsof je partij moet kiezen. Aan welke kant sta je? Wie heeft de waarheid in pacht? En hoever ben je bereid te gaan jouw religie aan iemand anders uit of op te leggen? Lef wil die grenzen opzoeken en stilstaan bij vragen als 'waar sta ik?' en 'hoe diep zit mijn geloof?'

Met de overige aan een bedelketting gekoesterde symbolen Hoop en Liefde gaan we voor de invulling van de voorstelling kijken naar familierelaties. Een aantal Griekse tragedies zal als basis dienen. Een kwart van het bewaard gebleven werk van de Griekse toneelschrijvers Aischylos, Sophokles en Euripides is gewijd aan familie en wel die van het mythische geslacht Tantalos. Rijkdom, bedrog, overspel, kinderslachting, moord en wraak vormen het familieleven. Een heftig geheel maar mooi drama. De verhalen van deze familie, zoals Ifigeneia en Orestes, zullen niet zozeer worden bewerkt als wel naar een hedendaagse parallel gebracht en het verhaal naar deze situatie vertaald worden.

De nieuwe verhalen die deze thema's opleveren zullen door verschillende auteurs geschreven worden, met creatieve teams die zullen wisselen van samenstelling. Elk jaar zal er een voorstelling op reis gaan zodat we ons publiek blijven opzoeken. Per jaar vinden er 60 voorstellingen plaats, waarmee we jaarlijks plaats bieden aan circa 9.000 bezoekers.

Locatieprojecten

We binden het publiek aan ons door ze uit te nodigen voor bijzonder **locatieproject** in en om Hal 4, de thuishaven van Lef. Rotterdams Lef wil het theater in een andere dan haar traditionele vorm gebruiken en is daarvoor geïnspireerd door de theaterlocatie van Hal 4.

Hal 4 is alles behalve een rode pluche theater. Ingeklemd tussen de oever van de Maas, links, en aan de andere kant, rechts, vier grote waterbassins, achter zich een groot parkeerterrein en iets verder een dijk met een tramlijn. Een prachtige plek waar in het verleden al diverse locatieprojecten plaatsvonden. Na het eerste project in 2004 beginnen we 2005 met het internationale samenwerkingsproject TransAtlanta onder regie van **Jos Thie en Freddie Hendricks**. De locatieprojecten vinden daarna om het jaar plaats. Ze staan vier weken, vijf dagen per week op locatie, waarbij er in die tijd 32 voorstellingen worden gegeven. Hiermee kunnen we bij een aanbod van 200 plaatsen per voorstelling per locatieproject 6.400 bezoekers trekken. Daarnaast willen we met het locatieproject naar minimaal één festival gaan (Lowlands, Over het IJ).

Shorties

De **Shorties** blijven een vast, terugkerend onderdeel vormen van de activiteiten. Een belangrijke rol in de Shorties in deze periode wordt vervuld door Marjorie Boston en Maarten van Hinte van Made in da Shade. De Shorties gaan nog meer een intergraal onderdeel vormen van het trainingstraject.

Met de Shorties willen we naast Hal 4 in minimaal drie andere theaters in het land staan, waarmee we per Shortie plaats kunnen bieden aan 1.200 bezoekers.

Internationalisering

Dit blijft een belangrijk aandachtsterrein en dit zal wederom worden omgezet in concrete activiteiten op het gebied van samenwerking en uitwisseling. Naast de contacten met Aruba, Suriname en Atlanta worden er ook contacten opgebouwd met Zuid Afrika, Brazilië en New York.

Het programma ziet er in schema per jaar als volgt uit:

2005

Januari t/m juni

Transatlanta (locatieproject)

Regie: Jos Thie en Freddie Hendricks. Het libretto wordt geschreven door Jos Thie, de muziek is van de hand van E-life en de audiovisuele beelden worden gemaakt door Kantoor voor Bewegend Beeld.

September t/m januari 2006

Geloof: na de storm (reisvoorstelling)

2006

Februari t/m juni

Shorties (co-productie met Made in da Shade)

September t/m januari 2007

Hoop (reisvoorstelling)

2007

Maart t/m juni

Locatieproject

September t/m februari 2008

Liefde (reisvoorstelling)

2008

Juni

De Score, tien jaar Rotterdams Lef (reisvoorstelling)

Zoveel mogelijk mensen die ooit bij Lef hebben gezeten worden samengebracht.

September t/m december

Shorties (co-productie met Made in da Shade)

Rotterdams Lef realiseert in de komende periode vier reisvoorstellingen, twee locatieprojecten, twee Shorties. Met de reisvoorstelling in 2008 zal Lef haar tienjarig jubileum vieren met een 'state of the art>beyond' manifestatie.

3.2 School for urban talent

Het trainingstraject groeit uit tot een 'School for urban talent'. Naast de acht spelers van Rotterdams Lef wordt er extra capaciteit van tien plaatsen gecreëerd voor externe theatertalenten die een carrière als professioneel theatermaker of acteur nastreven. Het traject bestaat uit zes onderdelen en is gericht op verdieping en talentontwikkeling. Bij goed verloop wordt een certificaat verleend. Na het traject stromen de deelnemers door naar theatergezelschappen of gaan ze een kunstvakopleiding volgen. Deelnemers worden geselecteerd op basis van talent, discipline en motivatie.

Onderdelen van het lesprogramma zijn:

- wekelijkse training in dans, zang en spel;
- training in het geven van peer educated workshops;
- trainingsweken waarin aandacht wordt besteed aan artistieke en didactische vaardigheden en cultureel ondernemerschap;
- ontwikkelen van een Shortie;
- bezoeken van theatervoorstellingen en andere vormen van podiumkunsten;
- masterclasses van ervaren theatermakers, dansers, performers en zangers;
- individuele stages en workshops.

Naast het trainen van artistieke en didactische vaardigheden bevat het lesprogramma ook scholing in de zakelijke aspecten van het theatervak. Want wie de top wil bereiken, moet zijn of haar zaken goed kunnen regelen. Als toekomstig 'éénmansbedrijf' worden de spelers voorbereid op de beroepspraktijk en de zaken die daarmee samenhangen, zoals contractonderhandelingen, belastingen, administratie/boekhouding, arbeidsrecht, pr, sociale vaardigheden, mediatraining, auditietraining en subsidieaanvragen.

Voor alle onderdelen van het lesprogramma geldt dat ze les krijgen van ervaren deskundigen. Marjorie Boston, Dave Schwab, Maarten van Hinte, Jolanda Spoel, Mark Walraven en Roel Twijnstra zijn enkele van de docenten die zich beschikbaar hebben gesteld voor verschillende onderdelen.

3.3 Scriptontwikkeling

Wij willen nog meer gaan investeren in het ontwikkelen van toneelteksten voor jongerentheater. Daartoe gaan we scriptschrijvers om ons heen verzamelen en de scripts naar een hoger plan tillen.

We gaan ook over de grens kijken want we zijn nieuwsgierig wat voor materiaal er in andere landen wordt geschreven. Het idee is om internationaal repertoire dat bij Lef past te bewerken. Daarnaast denken we ook aan het bewerken van bestaand repertoire als filmscripts.

Met onze theatervoorstellingen werken wij aan repertoireontwikkeling voor jongerentheater. Ontwikkeling van nieuw repertoire is essentieel om nieuwe ideeën en ontwikkelingen vorm te geven. Een impuls voor nieuw repertoire wil Rotterdams Lef geven door het organiseren van een jaarlijkse **toneelschrijfwedstrijd**. Hierover zijn voorbereidende gesprekken gaande met Passionate, Organisatie voor de Nieuwe Letteren in Rotterdam. Zij organiseren onder andere 'Write Now' en 'Geen daden maar woorden (GDMW)'.

In het verlengde van deze activiteiten bouwen wij een databank annex bibliotheek op, met repertoire voor jongerentheater.

3.4 Samenwerking onderwijs

In 2001 heeft Rotterdams Lef meegewerkt aan de productie 'Rotterdam Nu en Dan' van het **ROC Albeda College**. Deze samenwerking was zo succesvol dat daar in 2004 met de locatievoorstelling 'Paradiso Sueñado' een vervolg aan wordt gegeven. Dertig leerlingen zullen als acteur bij de voorstelling betrokken worden. Daarnaast is er een bijzonder 'peer-marketeer' project opgezet met leerlingen van de opleiding marketing & communicatie. Deze vorm van projectonderwijs heeft een vakoverschrijdend karakter. Rotterdams Lef en het Albeda College zullen de huidige samenwerking verder uitbouwen tot een structureel meerjarig partnership.

De structurele samenwerking met onderwijsinstellingen wordt uitgebreid met het ROC Zadkine, het Grafisch Lyceum Rotterdam en andere onderwijsinstellingen.

3.5 Professionalisering

Bestuurlijk model

Het in de praktijk gegroeide stichtingmodel van besturen op afstand wordt begin volgend jaar in de vorm van een Raad van Toezicht met een statutair directeur geformaliseerd.

De adviezen Cultural Governance van Kunst en Zaken worden in grote lijnen gevolgd.

Culturele diversiteit

De bij de bezoekers, de spelers van Lef en het artistieke team inmiddels gerealiseerde culturele diversiteit wordt nu ook binnen het management en het bestuur met voortvarendheid ter hand genomen.

Gesubsidieerde arbeid

Tot op heden wordt de selectie van spelers in hoge mate bepaald door hun positie op de arbeidsmarkt. Alleen die spelers die in aanmerking komen voor arbeidsverruimende regelingen zoals de ID of de WIW kunnen wij in dienst nemen, omdat er geen geld is om ze een regulier dienstverband aan te bieden. Schoolverlaters of mensen die al een baan hebben, vallen hierdoor af. Voor onze keuzevrijheid willen wij af van deze restrictie en enkel de meest talentvolle auditanten kunnen kiezen.

Met ingang van 1 januari 2003 is het niet meer mogelijk mensen aan te nemen onder de ID regeling en is het vanaf 1 januari 2004 niet meer mogelijk mensen via de WIW regeling gedetacheerd te krijgen. De WIWers die nu nog deel uit maken van Lef kunnen tot uiterlijk 31 december 2004 gedetacheerd blijven. In onze begroting gaan wij dan ook uit van het regulier maken van deze arbeidsplaatsen.

CAO Theater

We zijn van voornemen lid te worden van de Vereniging van Nederlandse Theatergezelschappen (VNT). Voorwaarde tot lidmaatschap is dat men als werkgever de CAO van de VNT hanteert. We begroten onze acteurs volgens de volontairklasse (min of meer minimumloon) voor 32 uur per week. Voor de verplichte training van een dag per week worden de acteurs niet betaald.

Meerjarenbegroting en toelichting

	normbegroting 2005	realisatie 2002
BATEN		
A. Opbrengsten		
<i>Directe opbrengsten</i>		
A.1 Publieksinkomsten	125.155	78.859
A.2 Overige inkomsten	2.500	0
<i>Indirecte opbrengsten</i>		
A.3 Diverse inkomsten	0	0
B. Bijdragen		
B.1 Subsidie OCenW in het kader van de cultuurnota	340.000	0
B.2 Subsidie provincie	0	9.076
B.3 Subsidie gemeente	340.000	41.974
B.4 Overige bijdragen	0	228.096
Som der baten (A + B)	€ 807.655	€ 358.004
LASTEN		
C. Beheerslasten (subtotaal)		
C.1 Beheerslasten personeel	112.264	42.443
C.2 Beheerslasten materieel	128.333	95.434
D. Activiteitenlasten (subtotaal)		
D.1 Activiteitenlasten personeel	459.357	170.314
D.2 Activiteitenlasten materieel	105.000	97.998
Som der lasten (C +D)	€ 804.954	€ 406.189
Saldo rentebaten/-lasten	-2.701	-822
SALDO	0	-49.007

BALANSCIJFERS HAL 4		31 dec 2002
Vaste activa		245.107
Viottende activa		464.029
Totale Activa		709.136
Eigen Vermogen		13.345
Voorzieningen		192.444
Langlopende schulden		17.740
Kortlopende schulden		485.607
Totale Passiva		709.136

Meerjarenbegroting en toelichting

	fte	normbegroting 2005 (specificatie)	
BATEN			
A. Opbrengsten			
A.1 Publieksinkomsten			
Uitkopen		86.700	
Recettes		35.955	
Eigen bijdrage extra deelnemers trainingstraject		2.500	
A.1 Subtotaal			125.155
A.2 Overige inkomsten			
Sponsoring		2.500	
A.2 Subtotaal			2.500
A.3 Diverse inkomsten			0
B. Bijdragen			
B.1 Subsidie OCenW (cultuurnota)			340.000
B.2 Subsidie provincie			0
B.3 Subsidie gemeente			340.000
B.4 Overige bijdragen			0
Som der baten (A + B)			€ 807.655
LASTEN			
C. Beheerslasten			
C.1 Beheerslasten personeel			
Algemeen Directeur	0,4	22.272	
Zakelijk Directeur (incl. personeelszaken)	0,4	19.899	
Hoofd Theater	0,5	18.551	
Financiële Zaken	0,5	20.242	
Receptionist/administratief mw	0,5	15.244	
Office-manager/systeembeheer	0,5	16.057	
C.1 Subtotaal			112.264
C.2 Beheerslasten materieel			
Huisvesting		101.125	
Kantoorkosten		12.625	
Algemene publiciteitskosten		2.500	
Afschrijvingen		12.063	
C.2 Subtotaal			128.333
D. Activiteitenlasten			
D.1 Activiteitenlasten personeel			
Artistiek Leider Rotterdams Lef	0,4	17.181	
Regie	0,4	19.410	
Regie assistent	0,3	10.375	
Choreografie	0,3	12.145	
Decor ontwerp&bouw	0,3	12.642	
Script (begeleiding)	0,4	18.157	
Multimedia ontwerp&productie	0,3	10.872	
Trainers	0,6	24.290	
Acteurs (4 eerstejaars)	3,2	63.707	
Acteurs (4 tweedejaars)	3,2	66.880	
Medewerker Sales	1,0	29.676	
Publiciteitsmedewerker/webmaster	0,8	23.156	
Educatie-medewerker	1,0	31.350	
Coördinator Trainingstraject	0,5	16.057	
Productieleider/Companymanager	1,0	31.350	
1e inspeciënt	1,0	35.397	
2e inspeciënt	1,0	31.350	
productie/ publieksbegeleiding locatieproject	0,2	5.363	
D.1 Subtotaal			459.357
D.2 Activiteitenlasten materieel			
Publiciteit/marketing		20.000	
Educatie		10.000	
Productie/ voorbereidingskosten (incl. reiskosten)		25.000	
Voorstelling/ uitvoeringskosten (incl. reis+transportkosten)		30.000	
Div. projectkosten		20.000	
D.2 Subtotaal			105.000
Som der lasten (C +D)			€ 804.954
Saldo rentebaten/-lasten			-2.701
SALDO			0

Meerjarenbegroting en toelichting

TOELICHTING OP BEGROTING:

Algemeen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van het loon-en prijsniveau 2002 als peildatum.

De hoogte van de loonkosten is gebaseerd op de CAO voor Nederlands Theater, zoals uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse Theatergezelschappen en –producenten (VNT).

Loonkosten omvatten de brutosalariissen, werkgeversdeel sociale lasten, vakantiegeld en pensioenpremie.

Er is getracht een zo realistisch mogelijk beeld van de verwachte baten en lasten te geven.

Jaarlijks brengt Rotterdams Lef een reisvoorstelling, een trainingstraject en om het jaar een locatieproject in Hal 4 of een Shorties in Hal 4 en 3 andere steden. Daar de baten en lasten van de locatieproject danig verschillen van die van Shorties, worden de baten en lasten van zowel de locatieproject als Shorties resp. toegerekend en afgeschreven in 2 jaar.

Een gedetailleerde berekening van de begrotingsposten is omwille van overzichtelijkheid in deze meerjarenbegroting achterwege gelaten.

A. Opbrengsten

A.1. Publieksinkomsten

De uitkopen bestaan uit de uitkoop van 60 reisvoorstellingen, 60 peer-educated workshops en 12 voorstellingen Shorties (toegerekend over 2 jaar).

De recettes zijn de recettes uit 32 locatievoorstellingen in Hal 4 en 5 locatievoorstellingen op een festival. Beiden toegerekend over 2 jaar.

De eigen bijdrage extra deelnemers trainingstraject betreft de eigen bijdrage van de 10 deelnemers van buiten Rotterdams Lef (€250,- per deelnemer)

A.2 Overige inkomsten

Er is een bescheiden bedrag aan sponsoring van het locatieproject (we denken aan de RET) opgenomen, toegerekend over 2 jaar.

B. Bijdragen

B.1 Subsidie OCenW (cultuurnota)

Voor 50 % van de financiering van het tekort wordt een beroep gedaan op OCenW.

B.3. Subsidie gemeente

Voor 50 % van de financiering van het tekort wordt een beroep gedaan op de gemeente.

C. Beheerslasten

C.1 Beheerslasten personeel

De personele beheerslasten worden bij Hal 4 naar daadwerkelijke urenbesteding verdeeld over de verschillende afdelingen. Bij de directie is de verdeling 0,4 fte Digital Playground (DP), 0,2 fte Centrum voor Jongerencultuur en 0,4 fte Rotterdams Lef. Bij financiële zaken (controller en administrateur) is dat 0,5 fte DP, 0,5 fte Centrum voor Jongerencultuur en 0,5 fte Rotterdams Lef. De receptionist/administratief mw en de office-manager/systeembeheerder worden 50-50 verdeeld over Rotterdams Lef en Centrum voor Jongerencultuur (DP heeft haar eigen receptie en systeembeheer). Het hoofd theater verdeelt zijn tijd 50-50 over Centrum voor Jongerencultuur (programmering en homeless groepen) en Rotterdams Lef.

C.2 Beheerslasten materieel

Huisvesting omvat een huurbijdrage kantoor aan Centrum voor Jongerencultuur, de huur van de repetitieruimte/studio t.b.v. repetities voor de reisvoorstelling, het trainingstraject, repetities voor het locatieproject (afgeschreven over 2 jaar) en de repetities voor Shorties (afgeschreven over 2 jaar). Verder de huur van theater Hal 4 t.b.v. het afmonteren van de reisvoorstelling, het locatieproject (afgeschreven over 2 jaar) en Shorties (afgeschreven over 2 jaar) en de huur van theater Hal 4 t.b.v. de uitvoering van het locatieproject (afgeschreven over 2 jaar).

Kantoorkosten zijn de kosten voor telefoon, porti, kantoormiddelen, connectivity, webhosting en software.

Algemene publiciteitskosten zijn briefpapier, enveloppen, div. vermeldingen etc.

Afschrijvingen bestaat uit afschrijving computers, kantoorinventaris, personenbus en de reisset licht en geluid.

Meerjarenbegroting en toelichting

D. Activiteitenlasten

D.1. Activiteitenlasten personeel

De artistiek leider, de acteurs, de medewerkers sales en publiciteit, de educatiemedewerker, de coördinator trainingstraject, de productie leider/companymanager en de inpeciënten zijn het hele jaar door in dienst. De overige functies worden op projectbasis aangenomen en voor wat betreft het werk voor het locatieproject en Shorties worden de loonkosten afgeschreven over 2 jaar.

D.2 Activiteitenlasten materieel

Publiciteit/marketing bestaat uit kosten voor vormgeving, drukwerk, fotografie, advertenties en specifiek voor het locatieproject uit kosten voor e-marketing, peer-marketeers en flyer teams (afgeschreven over 2 jaar).

Educatie bestaat uit kosten voor de vormgeving en druk van de lesbrieven en de productie van een educatie-dvd bij elke voorstelling.

Productie/voorbereidingskosten bestaan uit kosten voor decor (incl. projectieschermen), rekwisieten en kostuums voor de reisvoorstelling, het locatieproject (afgeschreven over 2 jaar) en Shorties (afgeschreven over 2 jaar). Verder uit kosten voor schoeisel t.b.v. het trainingstraject, reiskosten voor trainers, artistieke staf en acteurs.

Voorstelling/uitvoeringskosten zijn transportkosten techniek en decor, kosten voor techniek t.b.v. de reisvoorstelling, locatieproject (afgeschreven over 2 jaar) en Shorties (afgeschreven over 2 jaar), kosten voor de bewaking tijdens het locatieproject (afgeschreven over 2 jaar), reiskosten en sejours voor acteurs en diverse vergunningen en leges t.b.v. het locatieproject (afgeschreven over 2 jaar).

Onder diverse kosten vallen administratie/accountantkosten, bezoek voorstellingen, scholingskosten personeel en een stelpost divers.

Prestatieoverzicht Rotterdams Lef

Prestatieoverzicht	Normbegroting 2005	Realisatie 2002
Uitvoeringen in Rotterdam	30	25
Uitvoeringen in de rest van Nederland	55	58
Uitvoeringen in het buitenland	6	6
Totaal aantal uitvoeringen	91	89
Bezoeken		
Bezoeken in Rotterdam	6100	3.350
Bezoeken in de rest van Nederland	8275	6.790
Bezoeken in het buitenland	2500	2.735
Totaal aantal bezoeken	16.875	12.875
Fondsen Rotterdams Lef		
Omvang budget	807.655	€ 358.004
Aantal aanvragen	2	15
Totaal aangevraagd bedrag	680.000	€ 362.889
Aantal verleningen		11
Totaal toegekend bedrag		€ 279.146

Overzicht incidentele en structurele subsidies, aard en omvang 2002

Verstrekker	Omschrijving	€
Gemeente Rotterdam, SCZ	Rotterdams Lef - Project Suriname	4.538
Gemeente Rotterdam, Sport & Recreatie	Rotterdams Lef - Divers	34.034
Rotterdamse Kunststichting	Ontwikkeling korte presentaties	3.403
Podiumkunstwerk	Rotterdams Lef - Divers	9.460
Fonds voor de Podiumkunsten	Rotterdams Lef - Divers	61.308
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	Rotterdams Lef - The making of...	22.022
Gemeente Rotterdam, Werkstad	Begeleiding WIW werknemers	5.789
Albeda College Rotterdam	Rotterdams Lef - The making of...	23.906
Provincie Zuid Holland (Actieprogramma Cultuurbereik)	Rotterdams Lef - Seven Sins 2002	9.076
Ministerie van Buitenlandse Zaken	Rotterdams Lef - Seven Sins 2002	25.612
VSB-fonds	Professionalisering theater Hal 4	80.000
Totaal		279.146